

Schopnost dětí v mateřské škole orientovat se v čase

Cílem práce je zjistit, zda dítě správně určí čas na ručičkových hodinách, vyjmenuje roční období, pozná činnosti, které jsou charakteristické pro jednotlivá roční období, seřadí obrázky podle posloupnosti děje, pozná činnosti charakteristické pro konkrétní části dne, zná dny v týdnu a rozumí pojmům včera, dnes, zítra, pozítří a předevčirem. Cíl práce je tedy stanoven jasně.

Teoretická část práce je dostačující pro připravený experiment. Autorka se především zaměřuje na vnímání času předškolními dětmi a to z hlediska plynutí času, časové posloupnosti, odhadu a měření času. Je rovněž uvedeno rozdělení aktivit a her podle věku z hlediska vnímání času. Neméně důležitá je kapitola týkající se popisu potíží v oblasti vnímání času a text uvádějící aktivity a hry podporující orientaci v čase. Text je systematický, jednotlivé kapitoly na sebe obsahově i logicky navazují.

Metodologická část obsahuje cíle, metody a podmínky experimentu, zadání osmi úloh, které autorka sama vytvořila a připravila k nim pomůcky, a kritéria hodnocení.

V experimentální části najdeme charakteristiku mateřské školy a výzkumného vzorku, který tvořilo 10 dětí ve věku od 5 do 6 let. Charakteristiky dětí jsou provedeny jednotně podle předem stanovených hledisek. Některé formulace sice neodpovídají odbornému stylu práce (nepustí si k tělu, nesmí u toho chybět, už se nemůže dočkat...), ale na druhé straně svědčí o dobrém vztahu autorky k dětem. Je zařazen i podrobný scénář experimentu obsahující terminologii odpovídající věku dětí. Vyhodnocení experimentu je provedeno kvantitativně formou přehledných tabulek a grafů i kvalitativně slovním komentářem. Studentka podrobně analyzuje práci dětí. Závěry jsou formulovány vzhledem ke stanovenému cíli.

K práci mám tyto připomínky:

- s. 4 – Publikace (Randa, 2016) není uvedena v seznamu literatury, kde najdeme pouze titul (Randa, 2021)
- s. 9 – Publikace (Bednářová, 2016) není uvedena v seznamu literatury, kde najdeme pouze tituly (Bednářová, 2014, 2015, 2017)
- s. 10 - 12 – U kapitoly 1.2.4 není uveden zdroj.
- s. 13 – Druhý odstavec má jiné řádkování.
- s. 15 – Publikace (Rusňáková, 1994) není uvedena v seznamu literatury. Publikace (Bednářová, 2022) není uvedena v seznamu literatury, kde najdeme pouze tituly (Bednářová, 2014, 2015, 2017)
- s. 18 – Na s. 44 uvádíte, že znalost hodin u dětí v předškolním věku není povinná. Z didaktického hlediska měl být tedy úkol č. 1 zařazen až později, aby jeho nesplnění některé děti nedemotivovalo.
- s. 22 – Z odpovědí na pokládané otázky „Co jsi dělal včera?“, „Co budeš dělat pozítří?“, „Máte nějaké plány na zítra?“ není jednoznačně poznat, zda dítě sledovaným pojmům rozumí.

- s. 23 – V úkolu č. 1 má být místo času 15:00 hodin uveden čas deset hodin.
- s. 23 - 24 – V kritériu k úkolu č. 3 jsou uvedeny některé obrázky, které nejsou v zadání, jiné chybí.
- s. 29 – Scénář k úkolu č. 8 by měl nejdříve obsahovat popis jednotlivých obrázků dětmi, aby neznalost obrázků nemělo vliv na řešení.
- s. 43– V textu chybí odkaz na graf 9.

Při obhajobě by měla autorka zodpovědět následující dotazy:

- s. 23 – Jak se odlišují úkoly č. 5 a č. 8?
- s. 33 – Co se rozmělo tím, že roční období nebyla řečena správně tak, jak jdou postupně za sebou?
- s. 37 – Jakým způsobem jste rozlišovala pojmy „večer“ a „noc“?
- s. 40 – Jak jste vyhodnocovala správnost řešení úkolu č. 7 v případě pojmů včera, pozítří a zítra?

Grafická stránka práce je celkem dobrá. Text neobsahuje odborné chyby, najdeme zde však překlepy, gramatické chyby (skloňování osobních zájmen, časování slovesa „být“) a velké množství chyb v interpunkci, což bohužel snižuje úroveň práce.

Kontrola plagiátorství ukázala, že nejvyšší míra podobnosti je 14 %. V jednom případě se jedná o rozsáhlejší řádně označenou citaci, zbývající části by bylo třeba přeformulovat. Autorka tedy nezvládla zcela pracovat se zdroji.

Studentka prokázala, že umí připravit experiment, realizovat ho v mateřské škole a provést reflexi dětí. Některé závěry vyplývající ze sondy jsou přínosné pro didaktiku předškolního vzdělávání.

Text splňuje požadavky na bakalářskou práci. I přes uvedené nedostatky ho doporučuji k obhajobě a navrhuji klasifikaci

d o b ř e

PhDr. Šárka Pěchoučková, Ph.D.
vedoucí práce

V Plzni dne 28. 8. 2023